

สถานภาพและการเติบโตของหนังสือแปลในประเทศไทย
และผลกระทบของหนังสือแปลที่มีต่อสังคมไทย

นางสาวสุชาดา งามวัฒนจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-068-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE STATUS AND GROWTH OF TRANSLATED BOOKS
AND THEIR IMPACT ON THAI SOCIETY**

SUCHADA NGAMWATTANAJINDA

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism**

Department of Journalism

Graduated School

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

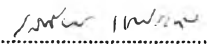
ISBN 974-333-068-2

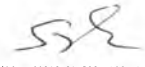
หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถานภาพและการเติบโตของหนังสือแปลในประเทศไทยและผลกระทบ
ของหนังสือแปลที่มีต่อสังคมไทย
โดย นางสาวสุชาดา งามวัฒนจินดา
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร

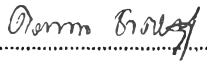
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กีระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทับ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ดวงกมลชาติประเสริฐ)

สุชาติดา งามวัฒนจินดา: สถานภาพและการเติบโตของหนังสือแปลในประเทศไทยและผลกระทบต่อสังคม
ไทย (The Status and Growth of Translated Books and Their Impact on Thai Society) อ.ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร, 172 หน้า ISBN 974-333-068-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลของผู้่านกลุ่มตัวอย่างที่อ่านหรือซื้อหนังสือ
แปลในร้านหนังสือเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ศึกษาถึงนโยบายและการจัดทำหนังสือแปลของสำนักพิมพ์เอกชน
จำนวน 5 แห่ง และองค์การภาครัฐ จำนวน 2 แห่ง ศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำ แนวโน้มในอนาคต ข้อเสนอแนะ
ในการส่งเสริมการจัดทำหนังสือแปลในประเทศไทย และผลกระทบที่หนังสือแปลมีต่อสังคมไทย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหรือซื้อหนังสือแปลนิยมซื้อหนังสือแปลที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา, เรื่องสั้น
ส่วนประเภทของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมซื้อคือ นวนิยายแปล, สารคดี โดยกลุ่มตัวอย่างจะพิจารณาคุณภาพของหนังสือ
แปลก่อนตัดสินใจซื้อโดยดูจาก เนื้อเรื่องที่ตรงตามความสนใจและมีภาษาแปลที่เข้าใจง่าย ส่วนประกอบของหนังสือแปลที่มีผล
ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจซื้อคือ เนื้อหา, ชื่อเรื่อง และราคา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลคือ หนังสือได้รับรางวัล
หรือเป็น Best-sellers (ติดอันดับขายดี) และจากคำแนะนำของบุคคลอื่น เช่น เพื่อน อาจารย์ พนักงานขาย สำหรับเหตุผลใน
การตัดสินใจซื้อคือ เนื้อหาดี มีคุณประโยชน์ และเพื่อให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อความ
เพลิดเพลิน และเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป หลังจากอ่านจบแล้วกลุ่มตัวอย่างนิยมนำหนังสือแปลไปบริจาคและเก็บไว้เฉยๆ

สำหรับนโยบายในการจัดทำหนังสือแปลของสำนักพิมพ์เอกชนและองค์การภาครัฐนั้น มีความแตกต่างกันในเชิงธุรกิจ
ซึ่งมีผลต่อการคัดเลือกแนวหนังสือเพื่อนำมาแปล โดยสำนักพิมพ์เอกชนจะเน้นความต้องการของตลาด ส่วนองค์กรภาครัฐจะ
เน้นในด้านการศึกษาของคนในประเทศ นโยบายอื่นๆที่แตกต่างกันขององค์กรทั้ง 2 ประเภทคือ การตรวจสอบงานแปล, การ
จัดทำนายและการโฆษณาประชาสัมพันธ์

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำหนังสือแปลในประเทศไทยคือ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ, การติดต่อลิขสิทธิ์,
ต้นทุนการผลิต, คุณภาพของนักแปล, ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และสภาพเศรษฐกิจ

แนวโน้มในอนาคตของหนังสือแปลในประเทศไทยนั้นมีอัตราที่เติบโตขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพในการแปลของ
ผู้แปล, คุณภาพของหนังสือต่างประเทศ, คุณภาพของหนังสือไทย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่างๆ และความเปลี่ยนแปลง
ทางพฤติกรรมของผู้่าน

การส่งเสริมหนังสือแปลในประเทศไทย คือ พัฒนาคุณภาพของนักแปลและการจัดทำหนังสือแปล, พัฒนาการศึกษา
และนิสัยรักการอ่าน และปลูกฝังความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาให้กับคนในประเทศ, สร้างระบบและความร่วมมือของ
หน่วยงานต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือแปล

ผลกระทบของหนังสือแปลที่มีต่อสังคมไทย ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องของหนังสือแปลและวิจารณ์ญาณของผู้่าน และความรู้
เท่าทันของการครอบงำทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศ

ภาควิชาวารสารสนเทศ
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์
ปีการศึกษา2542.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

3972104128 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: STATUS / GROWTH / TRANLATED BOOKS / BOOKS / IMPACT

SUCHADA NGAMWATTANAJINDA : THE STATUS AND GROWTH OF TRANSLATED BOOKS AND THEIR IMPACT ON THAI SOCIETY. THESIS ADVICOR ASSOC PROF. RACHITLUK SANG-URAI, 172 pp. ISBN 974-333-068-2

The aim of this research is to examine the decision to buy translated books of sample group readers, consisting of 400 people who either read or buy translated books from bookstores in Bangkok. It also examines the policy and management of translated books by 5 private publishing firms and 2 governmental organizations, factors that interfere with the management, future trend, recommendations for promoting the publication of translated books in Thailand and the impact of translated books on Thai society.

The findings of the research reveal that the contents that the sample group finds most appealing are education and short stories. The preferred types of translated books are novels and features. Before making their decision, the sample group readers tend to look for the quality of translated books first by considering the subject matter that appeal to them and the use translated language that is easy to understand. Other components of the books that influence the readers' decision-making are content, title and price. Factors that affect the decision to buy translated books are award-winners or bestsellers, including recommendations from friends, teacher and salepersons. The main reason behind their decision are the fact that the books contain good and useful subject-matter, while providing readers with proper vision. The purpose of reading these translated books is purely for pleasure and general knowledge. After finishing the books, these readers either donate or keep them.

The policies of private publishing firms and governmental organizations as regards the publication of translated books differ distinctly in terms of business management. This in turn affects the selection of books for translation. Private publishing firms tend to cater for the demand of the market. Govermental organizations, by contrast, put a strong emphasis on the education of the people. Other different policies of these 2 types of organizations are the audition of translation work, distribution and publicity.

The problems and obstacles in the publication of translated books in Thailand include inadequency of personnel, copyright, production cost, quality of translators, lack of support from the government and economic condition.

The future trend of translated books in Thailand is quite promising in terms of growth rate. However, it all depends on the quality of translation, the quality of foreign and local books, the quality of different types of electronic media as well as the behavioral change of the readers themselves.

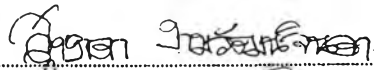
In order to promote the publication of translated books in Thailand, it is necessary to improve education and reading habits, diffuse knowledge about intellectual property to the people, create a good system and cooperation among various organizations related with the publication of translated books.

The impact of translated books on Thai society varies according to the content, judgment of the readers and their awareness of foreign cultural domination.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิติศ..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลาแห่งการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอีกบทเรียนของชีวิตที่เป็นบทพิสูจน์ถึงความอดทนของตนเองในการต่อสู้ฟันฝ่าเพื่อเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ให้ก้าวไปให้ถึงจุดหมายที่ฝันและตั้งใจ ทำให้ได้พบเพื่อนที่ดี คนที่ดี ที่ผ่านเข้ามามากมายตลอดระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ร.ศ. รจิตลักษณ์ แสงอุไร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษาและการตรวจทานต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. เสถียร เศษประทับ และ ดร. ดวงกมลชาติประเสริฐ ที่ได้กรุณาสละเวลาร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณทุกท่านที่เปี่ยมด้วยน้ำใจในการสละเวลาตอบแบบสอบถาม และการให้สัมภาษณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณอารี เลขาพันธ์ จากมติชน นักรักที่ได้ช่วยอุทิศเวลาในการแปลงข้อมูลให้ออกมาเป็นตัวเลขด้วยความใจดี ตลอดจนคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำและกำลังใจต่างๆ ให้สามารถผ่านการทดสอบชีวิตในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ผู้มีพระคุณที่คอยให้ความอบอุ่น ดูแลอย่างเอาใจใส่ ให้กำลังใจ และข้อคิดที่จะเผชิญกับปัญหา อุปสรรค และโลกที่กว้างใหญ่ขึ้นนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ คุณสุวดี จงสถิตย์วัฒนา กรรมการผู้จัดการ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ที่ได้ให้โอกาสและเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อีกเต็มที

ขอบคุณพี่สาว น้องสาว ที่คอยรับฟังและให้คำปรึกษา ตลอดจนกำลังใจและความช่วยเหลืออย่างมากมายที่ทำให้รู้ซึ่งถึงคำว่าพี่น้องที่พึ่งมีให้กัน

ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ไม่สามารถเอ่ยนามเพื่อกล่าวคำขอบคุณได้ทั้งหมด ที่คอยว่ากล่าวตักเตือน ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ในยามที่เหนื่อยและท้อมาเสมอ

และสุดท้ายขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดี

สุชาดา งามวัฒนจินดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 6
	ปัญหานำวิจัย..... 6
	ข้อสันนิษฐาน..... 6
	ขอบเขตของการวิจัย..... 7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 7
	ข้อจำกัดในการวิจัย..... 7
	นิยามศัพท์..... 8
2	แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 9
	แนวคิดเรื่องความหมายและความสำคัญของการแปล..... 9
	แนวคิดเรื่องประเภทของหนังสือ..... 10
	แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับสำนักพิมพ์..... 13
	แนวคิดด้านการตลาดหนังสือเล่ม..... 15
	แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การตลาดหนังสือ..... 16
	แนวคิดเรื่องลิขสิทธิ์..... 21
	แนวคิดเรื่องพฤติกรรมกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ..... 23
	ทฤษฎีกระบวนการเลือกรับสารของผู้อ่าน..... 28
	แนวคิดเกี่ยวกับผู้เฝ้าประตู..... 31
	ทฤษฎีองค์การสื่อมวลชน..... 34
	แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและการวางแผนการจัดการธุรกิจ..... 38

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

	แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารและวัฒนธรรม.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
	การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	45
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	47
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	48
4	ผลการวิจัย.....	49
	<u>ส่วนที่ 1</u> วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านและซื้อหนังสือแปล.....	50
	<u>ส่วนที่ 2</u> วิเคราะห์การเลือกซื้อหนังสือแปลของผู้อ่าน.....	56
	<u>ส่วนที่ 3</u> วิเคราะห์พฤติกรรมในการอ่านหนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
5	สถานภาพของหนังสือแปลและผู้จัดทำหนังสือแปล.....	68
	<u>ตอนที่ 1</u> 5.1 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการหนังสือแปล และความคิดเห็นของสำนักพิมพ์ที่มีต่อหนังสือแปล.....	69
	<u>ตอนที่ 2</u> 5.2 วิเคราะห์สถานภาพของสำนักพิมพ์เอกชนกลุ่มตัวอย่างและ องค์กรภาครัฐที่มีการจัดทำหนังสือแปล.....	94
6	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	129
	สรุปผลการวิจัย.....	130
	อภิปรายผล.....	133
	ข้อเสนอแนะ.....	150
	รายการอ้างอิง.....	152
	ภาคผนวก ก.	157
	ภาคผนวก ข.	165
	ประวัติผู้เขียน	172

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	50
2. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	50
3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
4. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	52
5. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ที่ได้รับต่อเดือน.....	53
6. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ทางภาษาที่นอกเหนือจากภาษาไทย.....	54
7. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความสามารถทางด้าน การอ่าน.....	55
8. ความถี่ในการซื้อหนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง	56
9. ราคาของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าจะซื้อ.....	56
10. จำนวนหน้าของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าจะซื้อ.....	57
11. เนื้อเรื่องของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมซื้อ.....	58
12. ประเภทของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจซื้อ.....	59
13. คุณภาพของหนังสือแปลที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจซื้อ.....	60
14. การตัดสินใจซื้อหนังสือแปลจากส่วนประกอบของเล่มของกลุ่มตัวอย่าง.....	61
15. ความเหมาะสมในเรื่องราคาของหนังสือแปลที่จำหน่ายในปัจจุบัน.....	62
16. สิ่งที่เป็นแรงจูงใจต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง.....	63
17. เหตุผลในการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง	64
18. ความรู้เรื่องลิขสิทธิ์หนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
19. การตัดสินใจซื้อหนังสือแปลที่ไม่ซื้อลิขสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	65
20. การใช้ประโยชน์จากหนังสือแปลเมื่ออ่านจบแล้วของกลุ่มตัวอย่าง	66
21. วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือแปลของกลุ่มตัวอย่าง	67